



«همدلی» پرونده فوت جنجالی جوان لاهیجانی را بررسی می‌کند:

مرگ پشت دیوارهای پاسگاه

همدلی | گروه اجتماعی: همزمان با انتشار ویدیوی از آثار ضرب و جرح روی بدن جوانی در غسلخانه لنگرود که گفته می‌شود در پاسگاهی در لاهیجان بر اثر ضرب و شتم مأموران خونریزی داخلی کرده و فوت نموده است، باعث بروز موجی از واکنش های داخلی و خارجی نسبت به این حادثه شد. بخصوص آنکه بعدا رسما اعلام شد که ۵ نفر از مأموران این کلاتری به همین دلیل بازداشت شده‌اند! حادثه ای که بسیاری از گروه های حقوق بشری آن را با مرگ مهسا امینی مقایسه کرده اند. گرچه اینبار اقدام به موقع دولت و مسئولان برای پیگیری ماجرا را می توان بی‌سابقه توصیف کرد. روز ۸ شهریور ویدیوهایی از مراسم خاکسپاری او و همچنین لحظه شستن پیکر «محمد میرموسوی» منتشر شد که آثار شکنجه و ضرب و جرح شدید روی بدن او دیده می‌شود. فردی که در این ویدیو به زبان کردی حرف می‌زند با اشاره به دو نقطه روی کمر محمد میرموسوی می‌گوید «اینجاها سوراخ شده است.»

صفحه ۴

تحلیل «همدلی» از تلاش پزشک‌های برای رفع حصر، تأمین حقوق شهروندی و بازگشت اساتید به دانشگاه‌ها؛

باد موافق سیاست



پرداخت سود دارایی‌های مسدودی روسیه به اوکراین

کشورهای غربی پس از شروع درگیری اوکراین در اوایل سال ۲۰۲۲، حدود ۳۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های روسیه را مسدود کردند. در حالی که غرب تاکنون در مورد توقیف کامل این پول به توافق نرسیده، اتحادیه اروپا در ماه مه طرحی را برای استفاده از سود به دست آمده از این دارایی‌های مسدود شده که مجموعاً حدود ۳ میلیارد یورو در سال می‌شود، تصویب کرد. بر اساس این طرح، ۹۰ درصد از درآمد برای موسسه تسهیلات صلح اروپا، صندوقی که توسط اتحادیه اروپا به ارائه کمک‌های نظامی به اوکراین اختصاص داده شده است، اختصاص می‌یابد، در حالی که ۱۰ درصد دیگر به تسهیلات اوکراین اختصاص می‌یابد که مسئولیت پوشش نیازهای بازسازی این کشور را بر عهده دارد. اتحادیه اروپا برای اولین بار در اواخر ژوئیه اعلام کرد که ۱۶ میلیارد یورو سود به دست آمده از دارایی‌های روسیه در اختیار کی‌یف قرار خواهد گرفت. با این حال، از اظهارات بولر مشخص نیست که آیا بودجه در نظر گرفته شده برای تسهیلات اوکراین به این کشور ارائه شده یا خیر.

مسکو نیز بارها غرب را بابت مسدود کردن دارایی‌هایش مورد انتقاد قرار داد و آن اقدامی غیرقانونی می‌خواند و هشدار داده که اگر منابع مالی مسکو در خارج از روسیه توقیف یا ضبط شوند، دست به اقدامی تلافی جویانه می‌زند. دیمیتری سکوفا، سخنگوی کرملین نیز در واکنش به حرف‌های بولر، این اقدام اتحادیه اروپا را «زدی» و «مصادره غیرقانونی» خواند و هشدار داد: «این اقدام از سوی اتحادیه اروپا پیامدهای حقوقی در پی خواهد داشت.»

ایالت‌های کلیدی در دست هریس

نظرسنجی‌های اخیر نشان می‌دهد که برتری دموکرات‌ها به پایان نرسیده و کاندیدای این حزب در مسائل کلیدی اقتصادی از نامزد جمهوری خواهان پیشی گرفته است؛ اگرچه کمپین ترامپ انتظار تغییر موازنه را دارد. «کامالا هریس» روند رو به رشدی که با ورود به رقابت‌های ریاست جمهوری همراه خود آورده بود را حفظ کرده و در هر هفت ایالتی که احتمالاً نتیجه انتخابات را تعیین می‌کنند، پیشرو بوده یا با دونالد ترامپ مساوی است. نظرسنجی بلومبرگ نیز امرونینگ کانسانس است. آنتون هریس در بین رای‌دهندگان ایالت‌های کلیدی انجام گرفت، نشان داد کامالا هریس برتری ترامپ در مسائل کلیدی اقتصادی را کاهش داده یا معکوس کرده و از نظر رای‌دهندگان، فردی قابل اعتمادتر از رقیب خود برای محافظت از آزادی‌های شخصی است. آنتون هریس در میان رای‌دهندگان سراسر هفت ایالت با اختلاف دو درصدی پیشتر است. او در بین رای‌دهندگان احتمالی، گروهی که کمپین‌ها و نظرسنجی‌ها با نزدیک شدن روز انتخابات تمرکز خود را به آن‌ها معطوف می‌کنند، برتری یک درصدی دارد. حاشیه خطای آماری در سراسر هفت ایالت یک درصد است. در مقایسه با جو بایدن، هریس با بازگرداندن ایالت‌های کلیدی «کمربند آفتاب» مانند جورجیا و نوادا به آغوش دموکرات‌ها، شانس پیروزی خود در کالج انتخاباتی را افزایش داد.

رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا، گفت: دارایی‌های مسدودی روسیه به اتحادیه اروپا اجازه می‌دهد تا «منطق مالی» کمک را تغییر دهد و این امکان را فراهم کند که پول به صورت مستقیم در اختیار اوکراین قرار بگیرد. «جوزپ بورل» اعلام کرد: بروکسل اولین انتقال سود به دست آمده از دارایی‌های مسدود شده بانک مرکزی روسیه را به اوکراین و سایر کشورهایی که به کی‌یف کمک می‌کنند، انجام داده است. به گزارش ایسنا، وی همچنین گفت: در مجموع ۱.۴ میلیارد یورو (۱.۵ میلیارد دلار) به اوکراین و دیگر کشورهای کمک کننده به کی‌یف منتقل شده است. بورل همچنین این تحول را «خوبی» توصیف کرد و گفت، این منابع مالی برای نیازهای نظامی و کمک به صنایع اوکراین به کار گرفته می‌شود.

رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا در ادامه خاطر نشان کرد: «ما شروع به استفاده از درآمدهای حاصل از سودهای دارایی‌های مسدود شده روسیه کرده‌ایم. آن‌ها به اوکراین و به کشورهای عضو که به اوکراین کمک کرده‌اند، فرستاده شده که با این پول، تجهیزات نظامی بیشتری در اختیار کی‌یف قرار خواهند داد.» وی همچنین تأکید کرد که دارایی‌های مسدودی روسیه به اتحادیه اروپا اجازه می‌دهد تا «منطق مالی» کمک را تغییر دهد و این امکان را فراهم کند که پول به صورت مستقیم در اختیار اوکراین قرار بگیرد. بورل افزود: «تا پیش از این، موسسه تسهیلات صلح اروپا این پول را به کشورهای عضوی که از اوکراین حمایت می‌کردند، بازپرداخت می‌کرد. اکنون این پول از دارایی‌های مسدود شده روسیه می‌آید و برای اولین بار، ما مستقیماً صنعت اوکراین را تأمین مالی می‌کنیم.»

موافقت حماس با هفت روز آتش‌بس

سخنگوی جنبش حماس اعلام کرد که این جنبش با پیشنهاد آتش‌بس هفت روزه اعلام شده از سوی دبیر کل سازمان ملل برای انجام واکنش‌های فوج اطفال در نوار غزه موافقت کرده است. در همین حال، ویگانه عبری «واللا» به نقل از مقامات اسرائیلی و آمریکایی مدعی شد: اسرائیل و حماس در مذاکرات میدانه اسیران پیشرفت‌هایی داشته‌اند. اسکای نیوز به نقل از این وبگاه عبری گزارش داد: اسرائیل و حماس فهرست اسامی افرادی را که به عنوان بخشی از توافق آزاد خواهند شد رد و بدل کردند. این ادعاها در حالی مطرح می‌شود که کابینه سیاسی-امنیتی رژیم صهیونیستی تصمیم گرفت نقشه‌هایی را که بر ادامه حضور ارتش اشغالگر در محور «فیلالدینا» در چارچوب توافق آتش‌بس و تبادل اسرا تأکید می‌کند، به تصویب برساند. گفته مقامات آمریکایی و اسرائیلی، ۲ دور مذاکرات هفته گذشته در قاهره و دوحه بر تلاش برای توافق بر سر همه جزئیات اجرای توافق متمرکز بود و موضوع اصلی تبادل اسرا بود. با این حال، نادیده گرفتن مفاد توافق آتش‌بس از تبادل اسرا جلوگیری می‌کند، در حالی که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، با امتناع از خروج نیروهای ارتش اشغالگر از محورهای «فیلالدینا» و «نتزاریم» همچنان شروطی را بر سر راه آتش‌بس اضافه می‌کند، حماس خواستار عقب‌نشینی اسرائیل از کل نوار غزه است و مصر نیز مخالفت خود را با حضور نیروهای اسرائیلی در محور فیلالدینا اعلام کرده است. اگرچه دولت آمریکا میانجی صادقی در مذاکرات نیست، ولی می‌توان اشاره کرد که کاخ سفید علاقه‌مند به دستیابی به توافق در مورد جزئیات اجرای توافق است. مذاکرات تیم‌های کاری (بدون رؤسای آنها) از حماس، اسرائیل، قطر، مصر و آمریکا در قاهره و کار بر روی پیش‌نویس توافق نامه، یکشنبه و دوشنبه گذشته ادامه یافت و این مذاکرات از چهارشنبه گذشته در دوحه از سر گرفته شد.

یادداشت

قانون منعطف و قانون منجمد

یعنی قانون «flexible & elastic» تغییر پذیر و وفق دادنی بر امور مختلف باشد. مثلاً اگر اکثریت مردم از امری ناراضی هستند، مثل جنبه‌های قانون حجاب اجباری یا قانون تأمین نیازهای معیشتی اقشار مختلف مردم و قانون هجوم اتباع بیگانه به کشور و غیره و غیره، قابل انطباق و انعطاف و تغییر باشد. به نظر من راهکار عملی برای تشخیص قانون منعطف و متمدن از قانون منجمد و متعصب یاری گرفتن از مراکز تفکر سنجی، نظرسنجی و رضایت‌مندی مردم است؛ اگر یک نظرسنجی علمی و بر اساس واقعیت معلوم شود که مردم از یک یا چندین موضوع اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و فرهنگی ناراضی هستند، این پرسش پیوند دارد: کدام قانون سبب پیشرفت جوامع است؟ این پرسش البته پاسخ واحد و یکسان و ثابتی نداشته و نخواهد داشت. در این نوشتار کوتاه از منظر تفکرات بخش به یک پاسخ راه حل و راهکار معرفی - مدیریت می‌پردازم. نکته مهم و حائز اهمیت این است که بین قانون «قوانین» اثرمند و فایده بخش و قانون «قوانین» ابتر و بیفایده تفاوت قائل شویم. با ذکر این نکته مورد اعتنا، بطور کلی از منظر تفکرات بخش قانون به دو قسم اصلی منقسم می‌شود: ۱- قانون منعطف و ۲- قانون منجمد.

اساساً، سیاستمداران، دولتمردان، حکمرانان و قانون‌گذاران و نمایندگان و مدیران توسعه و تحول خواهان جامعه، به درک و فهم دقیق و عمیق از مختصات قانون و انواع آن نیاز مبرم دارند. قانون همان اصل و ریشه و قاعده کلی و تعمیم یافته است که بر تمام مصادیق و جزئیات واقعی منطبق می‌شود؛ یعنی، احکام و واقعیات و جزئیات که آدمی در زندگی عینی بدان‌ها نیاز دارد و با آنها سروکار مکرر دارد و بدون آنها امکان نظم و نسق امور ممکن نیست، قانون اطلاق می‌گردد. بنابراین، قانون میزان و تراز و شاقول و اصل و عصاره اندیشه و اراده موقت و مقطعی هر جامعه و مردمی را گویند. وقتی از قانون سخن می‌گوییم در واقع از خصلت و اصالت انسان و انسانیت حرف می‌زنیم؛ از طبیعت و تبار زندگی آدمیان بحث می‌کنیم، زیرا قانون غریزی و تکوینی و فطری با قانون وضعی و وصفی فرق‌های ماهوی و اصلی دارد. با این توضیح مقدماتی به تحلیل و تبیین اجسامی دو نوع قانون می‌پردازم:

۱- خصایص قانون منعطف و قابل تغییر چیست؟ مراد من از قانون منعطف در اینجا این است که واضعان قانون، قاعده‌های وضع و مدون کنند که دارای خصایص ویژه‌ای باشد؛ مثلاً، قانون منعطف دارای صفاتی چند است. ۱- قانونی است که از قابلیت انعطاف و اتحنه برخوردار باشد. ۲- آراش بخش و آرامی آور باشد. ۳- نرم و لین و متقابل باشد. ۴- قابلیت پیخ خوری و تابشویی در برابر پیچیدگی‌ها و سختی‌ها باشد. ۵- قانون منعطف

یادداشت

گوشی قای؛ علت‌ها و چالش‌ها

محمد علی اخوت _ در خیرها آمده است که دو نفر موبایل قابل تهران، که قبلاً کار آنها رسانهای شده بود، دستگیر شدند. این عمل مجرمانه که باعث نگرانی اهالی شهر شده از نظر جرم‌یابی، پیش‌گیری، جرم‌شناسی قابل بررسی است. اولین مرحله چگونگی ارتکاب است. مرتکبان از بی‌توجهی دارنده موبایل، با شناخت سریع قربانی، محل استقرار او و چگونگی در دست گرفتن وسیله، تصمیم به بردن گوشی همراه از دست شخص می‌گرفته، بلافاصله اقدام می‌کرده و با همکاری موتور سوار همدست، فرار می‌کرده‌اند. هر دو مرتکب برای فرار از شناسایی وسیله دور بین‌های منصوب در اطراف شهر، با کلاه و ماسک تردد می‌کرده‌اند. اما کار هنوز تمام نشده است. باید کسی باشد که گوشی را بخرد و بازاری که طالب این گونه گوشی‌هاست؛ یعنی بازار مالخران گوشی همراه، و همین امر یعنی چگونگی انجام جرم، خود، می‌تواند به پیشگیری کمک کند. موبایلداران تا می‌توانند نباید در معایب از آن استفاده کنند و در ماشین نیز شیشه‌ها را بالا بکشند. شناخت مالخران حرفه‌ای و پیگرد قانونی آنها با پلیس است؛ چرا که اگر مالخر نباشد، سرقت‌ها کمتر خواهد شد. از دیدگاه جرم‌شناسی اگر این دانش را دانش شناخت علت جرم بدانیم، اولاً پاک‌اوی شخصیت مرتکب از جهت روانشناسی و اجتماعی ضروری است. کسی که اولین بار مرتکب جرم جرمی می‌شود؛ از دستگیری و شامت اطرافیان و مجازات می‌ترسد، اما بارهای بعد بویژه زمانی که مثل متهمان موضوع این مقاله، سابقه زندان داشته باشند، ترس می‌ریزد. این امر درباره هر جرمی صادق است. ترس که ریخت، ارتکاب جرم به‌صورت عادت در می‌آید؛ مانند کسی که معتاد به سیگار یا هر مخدر دیگری است. اینجا دیگر اگر موقعیت فراهم باشد و نذرند، شگفت‌آور است. او در جامعه مجرمان شناخته شده، دارای درآمد بالا و رده‌ایست. اینک به گوشی زدی به‌صورت یک شغل ثابت می‌نگرد و خطر می‌کند؛ بویژه اگر سابقه زندان بخاطر همین جرم داشته باشد؛ از میزان مجازات آن بخوبی آگاه است.

اولین پرسشی که پس از شنیدن این خبر مطرح می‌شود، چرایی فراوانی وقوع این جرم و هر سرعت دیگری در جامعه است. غیر از شخصیت فردی و روانی مرتکب، باید به عواملی که زمینه‌ساز ارتکاب است توجه شود. وضع نابسامان اقتصادی، نبودن کار مناسب برای جوانان، نظام ناکارآمد آموزشی که آنها را برای ورود و اشتغال سالم آماده نمی‌سازد، گسترش فقر، اختلاف بی حد و حصر طبقاتی، عدم تداوم اشتغال و اینکه شاید عمل اینگونه افراد نوعی انتقام‌گیری از جامعه‌ای است که آنها را رها کرده است. همه و همه زمینه را برای ارتکاب جرم فراهم می‌سازد. شناخت این امور محتاج یک تحقیق همه جانبه میدانی است که شاید بتوان بین تحقیقات انجام شده در دانشگاه‌ها رگه‌هایی از آنها دریافت؛ تحقیقاتی که در کتابخانه مراکز آموزش عالی، خاک می‌خورد و کسی به‌دنبال آنها نمی‌رود. متأسفانه ارادهای نیز برای بودجه‌گذاری برای آنها نیست. در برخی از کشورهای دنیا روسای پلیس، خود جرم‌شناس و روانشناسند و یا از صاحبان این حرفه‌ها در شناخت مجرمان و اصلاح آنان و مبارزه با جرم، یاری می‌طلبند. آخرین مطلب وجه حقوق کیفری صرف است. مجازات کیفریابی در ماده ۶۵۷ قانون مجازات اسلامی، بخش تعزیرات، آمده است. به موجب این ماده: «هر کس مرتکب ربوین مال دیگری از طریق کیف زنی - جیب بری و امثال آن شود به حبس از شش ماه تا دو سال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد.» با رعایت ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی در تعدد جرم مجازات مرتکب از نظر حبس حد اکثر سه سال و نیم می‌شود. با توجه به قانون کاهش مصوب ۱۳۹۹ این جرم قابل گذشت است. البته محکومان در زندان نسعی می‌کنند رفتار مناسب نشان دهند تا از آزادی مشروط یا تعلیق قسمتی از مجازات استفاده کرده، آزاد شوند.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که تنها مجازات زندان یا شلاق، برای اصلاح کافی نیست؛ اولاً زندان باید مدرسه کار آموزی باشد تا زندانی حرفه مشخصی را فرا گیرد. ثانیاً زندانی پس از آزادی نباید رها شود؛ بلکه به حرفه شرافتمندی گماشته، تحت کنترل نهادهای دولتی یا خصوصی قرار گیرد. در غیر این صورت همانند گوشی‌های قاچاق موضوع این یادداشت که گفتند به‌همین اتهام قبلاً زندانی بوده‌اند؛ به این خاطر که کسی به آنها کار نمی‌دهد در جامعه بزه‌کاران ذوب خواهند شد و روز از نو، روزی از نو، با کوله‌باری از تجربه سرقت، به کار سابق باز خواهند گشت.

حقوق دان